

Секція 6. ФИЗИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ И СПОРТ

Дзензелюк Дмитро Олексійович
*старший викладач кафедри фізичного виховання
Житомирський національний агроєкологічний університет
м. Житомир, Україна*

Канділов Ігор Юрійович
*старший викладач кафедри фізичного виховання
Житомирський національний агроєкологічний університет
м. Житомир, Україна*

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ- АГРАРІЇВ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

З часів незалежності в Україні склалася тривожна ситуація стосовно погіршення фізичного стану студентської молоді. Це пов'язано з кризою в національній системі фізичного виховання навчальних закладів, яка не відповідає сучасним вимогам. Основними причинами кризи є знецінення соціального престижу здоров'я, фізичної культури та спорту, недооцінка в навчальних закладах соціальної, оздоровчої та виховної ролі фізичного виховання й спорту, залишковий принцип їх фінансування тощо. [1, с. 50–55]. Вивченням даних причин займалися багато науковців України та інших держав [5, 7, с. 7–14], які стверджують, що рівень інтересу студентів до фізичного виховання й спорту невисокий і протягом навчального періоду у ВНЗ спостерігається тенденція до зниження [6]. В результаті чого формується незадовільний стан здоров'я [2, с. 57–59], фізичного розвитку, фізичної підготовленості [3, с. 18–26; 4], що переконливо доводить про необхідність детального вивчення спонукаючих та негативних чинників впливу на мотивацію та інтерес студентів до занять з фізичного виховання. Тому мета даної роботи спрямована на аналіз основних чинників впливу на ставлення студентів-аграріїв до занять з фізичного виховання.

Дослідження проводилось на базі кафедри фізичного виховання Житомирського національного агроєкологічного університету з використанням методів: теоретичний аналіз літературних джерел, анкетування, математичної статистики. У дослідженні брали участь студенти восьми факультетів: агрономічного, технологічного, ветеринарної медицини, лісового господарства, економіки та менеджменту, обліку і фінансів, екологічного та інженерно-технічного.

Результатом соціологічного дослідження чинників, які негативно впливають на інтерес до занять фізичними вправами, студенти відповіли таким чином (табл. 1).

Таблиця 1

Рейтинг чинників негативного впливу на інтерес до занять фізичними вправами

Чинники	Кількість відповідей	%	Місце
Відсутність вільного часу	828	59,2	1
Лінощі	468	33,5	2
Відсутність належних умов	363	25,9	3
Відсутність вільних коштів	286	20,4	4
Хворобливість	259	18,5	5
Відсутність культу здорового способу життя	157	11,2	6
Відсутність бажання	112	8,0	7
Відсутність спортивних змагань для всіх бажаючих	108	7,7	8
Низький рівень фізичної підготовленості	107	7,6	9
Низький рівень комфортності існуючих спортивних споруд	101	7,2	10
Недостатня кількість спортивних клубів	93	6,6	11
Недостатній рівень інформативності	65	4,6	12

Відповідно до складеного рейтингу можна констатувати, що вагомим чинником для 59,2% студентів є відсутність вільного часу, а для 33,5% лінощі. Лідерство даного рейтингу свідчить про нераціональне використання вільного часу, яке базується на лінощах [9, с. 242–244]. Підтвердження даного рейтингу спостерігається в роботі Т.В. Нестерова, А.А. Павлюк [8, с. 51–58] при дослідженні студентів Київського університету імені Бориса Грінченка.

Основним мотивуючим чинником до занять фізичними вправами, як свідчать анкетні відповіді, це перш за все «необхідність отримання заліку» домінує, як для чоловіків так і для жінок. Мотив «розвиток фізичних якостей» у чоловіків переважає над показниками жінок, «зміцнення здоров'я» — хлопці — 31%, дівчата 49%, «цікаве проведення вільного часу» нажаль один з останніх факторів мотиву студентів до занять фізичними вправами [10]. Схожа динаміка спостерігається в роботі О. Шиян, В. Шиян, Є. Свядковська при дослідженні мотиваційного ставлення до фізичного виховання і спорту студентів ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» [11, с. 253–257].

При вивченні питання підвищення рівня зацікавленості до регулярних занять з фізичного виховання студенти обрали заняття за довільним вибором спортивної спрямованості понад 94%. Серед запропонованих видів спорту, майже всі студенти віддають перевагу спортивним іграм (87,8% – чоловіки та 59,7% – жінки) і лише серед жінок – 12,9% відзначили фітнес як вид спорту, який найбільше подобається.

Виходячи з вищенаведеного можна стверджувати:

1. Підвищення рівня мотивація до занять з фізичного виховання є актуальним;
2. Виявлено причини, які заважають займатися студентам-аграріям фізичними вправами, а саме: відсутність вільного часу, лінощі, відсутність належних умов, вільних коштів, хворобливість тощо.
3. Встановлено, що основний чинник, який змушує студентів обох статей відвідувати заняття з фізичного виховання є «необхідність отримання заліку».
4. Результати опитування студентів показує, що заняття з використанням занять з фізичного виховання зі спортивною спрямованістю підвищує рівень бажання студентів відвідувати заняття з фізичного виховання.

Література

1. Повар О. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів університетів до фізичного виховання й спорту / О. Повар // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – № 1 (17). – С. 50–55.
2. Дзензелюк Д. О. Вплив навколишнього середовища на стан здоров'я і фізичної підготовленості учнівської і студентської молоді / Д. О. Дзензелюк, Н. Г. Грибан, Г. П. Грибан // Матеріали наук. – техн. конф. магістрів та студ. Таврійської держ. агротехн. акад. – Мелітополь: ТДАТА, 2004. Вип. 3, Т. 2. – С. 57–59.
3. Грибан Г. П. Удосконалення фізичного виховання студентів шляхом активізації рухової активності / Г. П. Грибан // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Серія № 15. – Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт: зб. наукових праць / За ред. Г. М. Арзютова. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 21. – С. 18–26.
4. Грибан Г. П. Фізичне виховання студентів аграрних вищих навчальних закладів: монографія. – Житомир: Вид-во «Рута», 2012. – 514 с.
5. Базильчук Віра Богданівна. Організаційні засади активізації спортивно-оздоровчої діяльності студентів в умовах вищого навчального закладу: Дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Львівський держ. ін-т фізичної культури. – Л., 2004. – 224 с.

6. Гнітецький Л.В. Формування потреби займатися фізичними вправами у дітей молодшого шкільного віку: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту / Л.В. Гнітецький. — Луцьк, 2000. — 23 с.

7. Свіргунець Є.М., Реалізація положень Цільової комплексної програми «Фізичне виховання — здоров'я нації» в університеті / Є.М. Свіргунець, В.В. Третько, В.Д. Кисельов // Вісник Технологічного університету Поділля. Наук. журнал. — Хмельницький, 2001. — № 5. — Ч. 3. — С. 7–14.

8. Нестерова Т.В. Структура мотивації до занять з фізичного виховання і спорту студентів вищих навчальних закладів / Т.В. Нестерова, А.А. Павлюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: досвід, проблеми, рішення». — К., 31.10.2014. — С. 51–58.

9. Дзензелюк Д. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів-аграріїв до занять з фізичного виховання / Д. Дзензелюк, В. Дрозд // Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: матеріали XXVI Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 14 жовт. 2016 р. — Переяслав-Хмельницький, 2016. — Вип. 26. — С. 242–244.

10. Дзензелюк Д.О. Роль мотивації студентів до занять фізичними вправами на заняттях фізичного виховання у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Д.О. Дзензелюк // Спортивна наука України: електрон. наук. фах. вид. — 2013. — Вип. 6 (57). — Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/187/180>. — Перевірено: 31.03.2015.

11. Шиян О. Мотиваційне ставлення студентів вищих навчальних закладів до фізичного виховання і спорту / О. Шиян, В. Шиян, Є. Свадковська // Спортивний вісник Придніпров'я. — 2016. — № 3. — С. 253–257.